

Ɔwulú Gyankpapvá Paulo Lówanlín Sísí Timoteo

Itsiáha

1 ¹⁻²Mí Paulo ání ani Nkpa Ƈhópv Bulu mva Kristo Yesuá ani ansí dún mvsu lóbwé mí *sumbí ɔyɔpú, dé ɔwulú ánfí wanlín sisí fú Timoteo ání fúgyi mí bí onutó Yesu hógyi amvtɔ.

Aní Sí Bulu mva ani Wíe Kristo Yesu bugyíi fu bvale, abuwun fu nwé ha fú iwilwii.

Afunu Atosunáhé

³Bréá ndenatí nɔyá Makedonia nsáintɔ á, nebláa fu mbéé, futsia Efeso ɔmátó, afuka ahá ámúú bude afunu ató suná ámu itin. ⁴Mú ɔma a, da amú olá abusi bré yintá há ɔtewa pú anáin ulíntɔ kláa títííntín. Nwéengyí keke utɔpúba. Utamahá ahá abutsia nkpa Bulu hógyitɔ. ⁵Tzá svá aniaa fukáa amú itin gyí, aliá Okristoyin okugyíɔku ɔbódwe mu ba, mu klon méeha mu ipón, obénya agywun wankláán múa hógyi onutó. ⁶Aku bumobuo ali ɔkpa ánfí. Mú su bafwí yí bude asún ání ima asi blí. ⁷Budekléá bóbwe Mose *mbla asunápú, támē bumedé itó ámúú budesuná ámu asi nu. Idé amú bwé fé buyin mó, támē bumeyín mó.

⁸Aniyin ání mbla ámu bu alé, ní bɔpúsúná ató ɔkpa wankláánsú. ⁹Támē twánki ani ání megyí yilé abwepú su Bulu lówa mbla ámu. Mboún ahá ání butamagyí músú, ahá ání amú asutɔ bu amú ɔnlın, ahá ání butamanyá mu ifú, lakpan abwepú, ahá ání amú iwi métin, ahá ání butɔkpɔí

Bulu, ahá ání bvtomá amú akwípó pú aha bambá, ¹⁰mbua atçpú, ayin ání bvtokle amú aba ayin pú atsiá bvtokle amú aba atsi, anyánkpúsa ibiá agyípú, afunupú, ahá ání beká ntam butamagyí mósú pú tsiátzá imékanáa atosunáhé wankláán ámúú ¹¹Bulu Onumnyampú, ikanfú gyi mu kle amu lípvhá mí ɔbée, ndáa mó ɔkan amu.

Bulu Paulo Bvaledgyí

¹²Nedá aní Wíe Kristo Yesu ipán ání alawá mí ɔwvnlin, bú mí ɔnɔkwalipu ɔbée, nyóo agyómá ánfí pvsu m. ¹³Tekí mítéblí mu iwi asun laláhé, ntedínká mu ahásu, súpa amú ní. Támé olowun mi nwé, tsúfí mmɔhó mu gyi ali bré ámvtó, mmeyín tóá ndebwe é. ¹⁴Óo, hie kí alia ɔhíé ɔbu awitóle! ɔleha mí nenya mu hógyi pú mva mí abadweá ibu ania Kristonyɔ ikulebwetó. ¹⁵Asón ánfi ibu móttó, ilehián ání ɔhagyícha ɔbshó mósú gyí. Múgyí, Kristo Yesu léba ɔyító bele lakpan abwepú. Mígyí amútó ɔlaláhé ní. ¹⁶Támé íni su Bulu lówun mi nwé, há Kristo Yesu léle mí ánfi ngyi lakpan ɔbwepó kpɔnkpɔnkpɔntí ánfi ní. Méni ɔhagyícha ɔbébi ání Bulu tehíé nyá klvn há ɔhá ání ɔbéba bɔhó mu gyí, nyá nkpa ání utamatá. ¹⁷Mlíha awa Bulu numnyam, akanfu mu aniaa, “Fúgyí Owíeá fú iwíegyí tamamó ɔnó. Bulu ɔkukúnó ɔkule, bvtamapú ansíbi wun fu. Fubu inu bré féé, futamawú! *Amen.”

¹⁸Mí bí Timoteo, ató ámúú Bulu léle súná tsú fú iwi ámu só nde mbla ánfi wa há fú. Pv asón ánfi yo agyómá, afupukó atosunáhé wankláán ámu nwunsu. ¹⁹Kita fú hógyitó. Bwé tóá fuyin fú klvntó ání ibu alé, tsúfí akv babwé tóá bvyin ání ima ale. Mú su ulahá amú hógyi lawú. ²⁰Amútó akv gyí Himeneo mva Aleksandro. Napú amú wá ɔbunsám ibitó. ɔbítí amú isu, méni béká mehián ání féblí Bulu iwi abususu.

1 Ti

Bulusúm Mbla

2 ¹Itóá ndedunká ání mlígyánkpa bwe gyí, mlíkokoli Bulu ahá féé nwunsu, amlibó mpái ha amú. Mlíkulí Bulu ató

há amú, amlida mu ipán ɔhagyíha nwunsv. ²Ilehián ání mlóbwé mó alí há awié pú ahande é, méní asvtó bólwií ani, abétsiá iwilwiitó, atali sum Bulu ɔkpagyíokpasv. ³Íní búv alé, ani Nkpa Òhśpv Bulu tekle ni. ⁴Tsúfé odeckléá ɔbzhó ahá féé nkpa, méní bébi ɔnɔkwali amu. ⁵Bulu ɔkvukúnú ɔkvule bv unu. Nsüné ɔlapú ɔkvule pé é bv Bulu mva anyánkpúsa nsüné. Mogyí Kristo Yesu, ogyi nyankpúsa amu. ⁶Mvlési mu nkpa há póhó ahá féé nkpa. Asún ánfi Bulu lópvhá ɔyí féé mó bré wankláántó ni. ⁷Ònɔkwali nde mli bláa, mmédé afunu wa. Íní sú Bulu léle mí ɔbée, mbwéé mu asún ɔkan ɔdapú, mu sumbí ɔyɔpú pú osunápú ha ahá ání bvmegyi Yudafó, mí ambla amú ɔnɔkwali asún tsú Yesusu hógyi iwí ní.

⁸Ndekléá ɔpasua kugyíkvto á, ayin ání amú iwí letin bvtssú ibí fva bɔ mpái. Óbló ntéé nwéengyí mátsiá amútó. ⁹Atsi ámu é bvdída tati ɔkpa wankláánsú. Amú ató dídáhé máwó ansíbi. Bvmádvn imi bwé, wá sika ató, dídá atatiá ibu ibiá dvbi. ¹⁰Atsiá bée bvtényá Bulu ifú bvbwéé yilé. Mú ɔbéha bówa akíle ni. ¹¹Ilehián ání bétsiá así díín, ba iwiasi súan ató. ¹²Mmɔkvhá atsi ɔkpa mbéé, bvsúna ayin ató, ntéé bvgyíi ayinsv. Mboún bvtssía díín. ¹³Tsúfé *Adam Bulu légyankpá bwé asa ɔlɔbwé *Hawa. ¹⁴Megyí Adam é *Satan lémlé, mboún Hawa ɔlemlé, ɔlɔkvusú líí Bulu mblasv. ¹⁵Táme Bulu ɔbzhó ɔtsi nkpa tsvn ikwíusv.^a Ní ɔletalí kítá mu hógyi pú mu abadwetó, ɔleha mu iwí letin, oletsiá nkpa é wankláán.

ɔpasua ɔhande Bwe

3 ¹Asún ánfi bv móbtó. Ní ɔha ɔbwé agywun ání móbwé ɔpasua ɔhande a, alakle agyómá wankláán. ²Imehián ání ɔlala bétsiá ɔpasua ɔhande iwí. ɔbwéé ɔka ɔkvule otsiápu, mu agywuntó da, otegyi iwísu, obú bv mvsu, ɔtchó afjó, otosúná ató é wankláán. ³Ómábwe nta ɔbvpú ntéé ɔhá ání ɔbu iyin. ɔbwéé ɔhá ání ɔleba iwiasi, mu asún lolwií.

^a 2:15 *Tsvn ikwíusv*, ntéé *Tsvn mv abi kwíhésu*. Idesuná ání *Tsvn obíá ɔtsi ámu ɔbzhkuísu*, ntéé *tsvn Yesu ikwíusv*.

Omábwé ɔtrépú, omábwé kóba ɔdwepú. ⁴Obwéé ɔhá ání ɔteki mu wóyísú wankláán, mu abí beba iwiásí, bvtobú mu ɔkpagyíokpasu. ⁵Tsúféní ɔha méyín mu wóyísú kí wankláán á, nkáli ɔbétalí kí Bulu ɔpasua ámusu? ⁶Omábwé ɔhá ání ɔledamlí kluntɔ mɔkúwá ɔpá. Ní megyí alí á, ibéha mu obótsu iwi, Bulu ɔbébití mu tsu fé Obunsám. ⁷Íni fée ɔma a, ilehián ání ahá ání buma ɔpasua ámutɔ kúráá béti mu idayilé. Ní megyí alí á, ɔbekpa wíe Obunsám yibitɔ súpa.

ɔpasua ɔhande ɔbuápu

⁸ɔpasua ɔhande ɔbuápu é ɔbwéé ɔhá ání obú bu musu, ɔma nnonyɔ, ɔtamabú ntá, ɔma sika ɔnsípe. ⁹Ilehián ání ɔbékítá hógyi asún ámúú ılalun ɔwan ámutɔ wankláán, mu klun é méeetrá ha mu ipón. ¹⁰Mlúgyankpa pu agyúmá ıku wa mu ibitɔ, pucɔ mu kí bee ɔlala ma mu iwi, asa amlha mu ɔbwé ɔpasua ɔhande ɔbuápu. ¹¹Alí kén mu ka^b é ɔbwéé ɔtsiá obú bu musu, ɔtamablí ahá iwi asun laláhe, otegyi iwi, ɔbu ɔnɔkwali tógyítótó ni. ¹²ɔpasua ɔhande ɔbuápu ɔbwéé ɔka ɔkule otsiápu, ɔtetálí kí mu abí pú mu wóyísú wankláán. ¹³Ahá bvtobú ɔpasua ɔhande ɔbuápu ání ɔtɔyá mu agyúmá wankláán. Itéhá mu ɔtetálí tóí tsú mu hógyiá ɔbu Kristo Yesutɔ.

Asun ɔjaínhé Kpɔnkpcɔnkɔnti

1 Ti

¹⁴Nde ɔwuló ánfi wanlín sisí fú, táme ndin anší ání nókɔsi ba inu. ¹⁵Mómó ní nde ɔpá wa kúráá á, ɔwuló ánfi ibéha fébi tsiátá oduá ilehián ání ɔha obétsiá Bulu wóyí, igyi Bulu ɔkiankpapu ɔpasua ámutɔ. ɔpasua ámu gyí ɔtan pú ntswiasí kpékplékpéé há ɔnɔkwali asún ámu ni. ¹⁶ɔnɔkwali, aní Bulusúm iwi asún ámúú ılalun ɔwan ámu lómoní. Múgyí,

Kristo^c léle mu iwi súná fé nyankpusa.

ɔjé Wankihé léle mu suná ání yilé ɔbwepú ogyi.
Bulu-abɔpu bowun mu,

^b 3:11 Mu ka ntée ɔpasua ɔhande ɔbuápu tsíhé ^c 3:16 Bulu bu nwuló dada amu akutɔ.

ahá beda mu asún ɔkan súná ɔmá fée.

ɔyító ahá bɔho mu gyi,
Bulu lótsu mu ya ɔsúsú numnyamto.

Afunu Atá Asunápú

4 ¹ɔŋe Wankíhé amu lahíé lé blí ɔbée, bré tráhe amuto á, aku bési Kristosu hógyi. Béyaa asu nú afunu ɔŋé asún pú *ɔŋe laláhe atosunáhé. ²Apinabwébí abwépú afunu ató asunápú anfi bvgyi. Amú klvn tamatráa ha amú ipón.⁴ ³Amúdé ahá hie bée, bukisi atogyihé ku, bumátsiá aká móa akúlu éní. Táme Bulu onutó lóbwé atogyihé amu, ání ahógyipuá babí ɔnɔkwali amu budáa mu ipán, abvgyi. ⁴Tógyítzá Bulu lélé bu alé. Mú su ima aleá abékisí kuku. Ilehián ání abɔho kugyíku, dá mu ipán. ⁵Tsúfē Bulu asún pú mpái ámóó anilabó wólí atogyihé amusu ámu lahá mó lamlí Bulu klé.

Kristo Osúmpú Wankláán

⁶Ní fɔpú asún ánfi tswi apió ámu ansítá, fóbwé Kristo Yesu osúmbi wankláán ání bapú hógyi amuto asún, pú atosunáhé wankláán ámu bvlá fú, fude mótó. ⁷Máyaa asu nú atsi dehen ɔte pú móá imotsú Bulu iwi. Mboún hie fú iwi, afusum Bulu wankláán. ⁸Tsúfē ní fúde nyankpusa oyuluv anfi hie á, labi kplobí ku bu mótó. Táme ní fɔpú Bulusúm híé fú iwi á, ibu alé dvn. Tsúfē oyúla bu mótó há ani séi ánfi anitsie nkpa, pú nkpa ámóó ibéba amuto. ⁹Asún ánfi bu mótó, ilehián ání abɔho mó. ¹⁰(Nkpa ánfi sú anidé iwi laláa yo agyómá ɔwvnlnsú), ani ansí din Bulu ɔkiankpapu, ogyi ahá fée ɔlepú, titriu ahógyipu anfisu ní.

¹¹Suna amú atá ánfi, afuha amú abvgyi móusú. ¹²Máha ɔhaa obu fú kebi. Mboún fú tóitó, fú nkpatxiátó, fú ahádwé, fú Bulu hógyi pú fú iwitúu ibwéé atosuánhe ha amú. ¹³Ní mlefia a, bɔ mbódí afutsia kla Bulu asún suna amú. Da asún ámu ɔkan, afusuna amú ató alu yófun bréá néba. ¹⁴Mákiná

^{4:2} Amú klvn labwé fée tóá bapú dátó wá ogyá, lé tó mó.

Bulu atokiehé ámúú ɔlopvhá fú tsvn mu ɔnósú atɔípvsu, bréá ɔpasua ahande bɔpu ibi dínká fúsú amu. ¹⁵Tsia bwé íní aná, afusi iwí ha mó, méní ahá bówun ání fúde nkpa yø. ¹⁶Tsia kí fú tsiátó pú atosunáhé amu. Tomi bwé mó alí, méní fɔhɔ fúva asún ámu anupú nkpa.

Tsá Abóbwé Há Ahógyipu

5 ¹Mákplvn wa oyin dehen. Mboún tɔi bla mu asún fé fú sí. Kita nyasubi ámu fé alíá fékítá fú apio yinhé. ²Kita atsí dehen amu fé fú yín, afukita mbitebí ámu é fé fú apio tsihé. Máwa amú mba.

³ɔpasua ámu bvkú asurapvá bvhíé buma ɔbvápvsu. ⁴Támé ní ɔsurapu ɔkvu bv abí ntée aná á, ha amú abvbí tsá ilehián ání bégyankpá bwé há amú akwípú ntée amú aná Bulusúm ɔkpasu, puка amú akɔ. Mógyí amósú kí, tsúfē mútegyi Bulu ansí ní. ⁵ɔsurapvá ɔhíé ɔma ɔhaa tɔpú ansí dínká Bulusv, tsíá bɔ mpái ɔpa onyé, kúlí Bulu tsá ide mu hián. ⁶ɔsurapvá mu kle gyí nkpagyí kotóó mó lawú asa ɔna ɔyító. ⁷Bla ɔpasua ámu asún ánfí, méní ɔhaa méebli ɔsurapu ɔkvku iwí asvn laláhe. ⁸Ní ɔkvu méki mu abusuanfɔsv, titriu mu wóyító ahásu á, mómv aladámlí ɔma há hógyi amu. Íní su mu lakpan dun ɔhá ání ɔmohɔ Bulu gyi.

⁹ɔsurapu oduá mu idá bétsiá asurapu adá ɔwvlútá gyí, ɔsurapvá alahɔ tsú nfí aduesie púya, ɔlɔwa ɔnɔkwali há mu kulu. ^e ¹⁰ɔbwéé ɔhá ání ahá buvin ání ɔlobwe yilé, fé abísúkí, afɔshɔ, olosúm Bulu ahá, ^f ɔtɔbúa ahá ání bvde iwicin wúun, ɔlobwe agyúmá wankláán kugyíku.

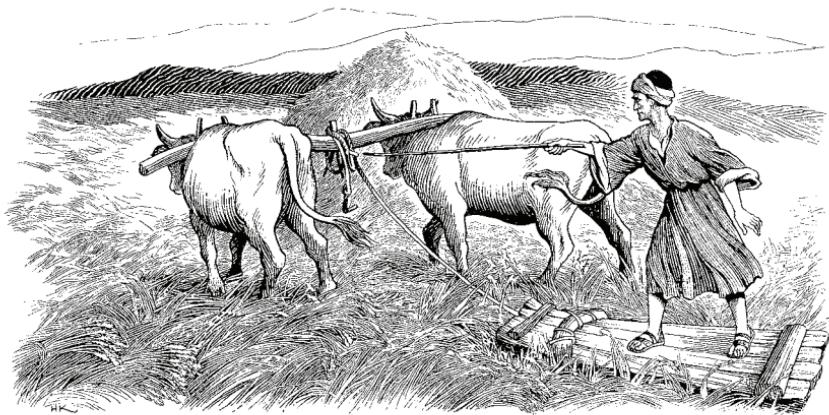
¹¹Máwanlín asurapvá bvmɔkúdan adá wá ɔwvlú ámvtɔ, tsúfē ní amú ɔwvli ihá amú bɔbwé agywun ání bélatsía akúlu a, bvméetrá talí súm Kristo ɔnɔkwalisu. ¹²Íní ibéha bégyi pón, tsúfē batón amú ntam ání beka há Bulu. ¹³ɔma a, bvetbí ɔwvliyø wa, yíntá bré nátí kí ahá wóyító. Megyí ɔwvliyø wule, butemlí ahá iwí asún ablípú, nátí wá ɔnó ahá

^e 5:9 ɔsurapvá ɔmɔkókíná okúlu kí. ^f 5:10 olosúm Bulu ahá ntée ɔtɔfwí ahógyipu ayabiasi.

asúntá, blí asún ání imehián ání békli. ¹⁴Íní su ndekléá asurapu amúvú bwmokúdan amu buwúna tsia akúlu kwú abí, abukí amú wóyísú, méní bumééha aní alupú^g ɔkpa abubli aní iwi asun laláhe kuku. ¹⁵Nde asún ánfi blí, tsúfél asurapu akú badáamlí yó bvbuo Obunsám dodo. ¹⁶Ní Okristoyintse ɔku bv asurapu mu abusuantó á, ɔkú amúsú. Ómási amú tswí ɔpasua ámusu, méní ɔpasua ámu bénya ɔkpa kí amúá buma ɔhaasu.

¹⁷Ilehián ání ɔpasua ámu béká ɔpasua ahandeá bvde amú kpa akó wankláán, wá amú numnyam. Títriu amúá bvtobó mbódí Bulu asún ámu ɔkanda pú mó suná iwi. ¹⁸Tsúfél Bulu asun wanlínhé amu ileblí ɔbée, “Butamawá ɔnantswieá ɔde ayó da ɔnó ikan.”^h Uletrá blí ɔbée, “Agyúmá ɔyçpú bvtéká ikó.” ¹⁹Ní ɔku ɔdá ɔpasua ɔhande asún súná fú á, máhó mó, nkéti fanú mó tsú ahá abanyó-abasá ɔnó asa. ²⁰Wa iyin wa ɔhande ámúvú ɔde lalahe bwé ámu ɔpasua ámu ansítá, méní atráhe bénya ifú.

²¹Nlú Bulu mva Kristo Yesu pú Bulu-abçpu ání alalé ansítá, nde fú hie mbéé, fugyí asún ánfsu wankláán. Mákú

“Butamawá ɔnantswieá ɔde ayó da ɔnó ikan.” (1 Timoteo 5:18)

^g5:14 Ntée olupú ^h5:18 Deut. 25:4. Mó así gyí, “Butamalé ɔkwén pú ibí tsítsi ɔsulútó.”

ɔhaa ansítá ntéé fútí fitátó ki. 22 Mákɔsí tsíá yáí ɔha ɔpasua ɔhande. Máwa iþi ɔha bambá lalahébwetó. Ha fú iþi itin brégyíbré.

23 Fú ɔmétó iló ámu su mátsiá nu ntsu wule, tsia nu ntá kpaloþí-kpaloþí.

24 Aku lakpan mejaín. Mú su bvtókósí wun mó bíti amú isu. Aku klé é lejaín, ɔma asa itelun ɔwan. 25 Alí kén yilébwé tamañáin ní. Ní umókósí lin ɔwan kúráá á, itebelin ɔwan ɔma.

6 1 Illehián ání nkpaþí bubu ɔpasua ámvtó békhe bú amú awié, méni ɔhaa mókpoí Bulu mua ani atosunáhé amu. 2 Illehián ání amúá amú awié bubu ɔpasua ámvtó bóbú amú awié amu dun. Séi kúráá illehián ání bóbú amú dun ní, tsúfé ahógyipu bugyi, bvtódwé amú é.

Afunu Atosunáhé Pó Atonyahé Onutó

Íni aná gyí tóá fusúna amú, afuwa amú atetó-ɔnlín abubwé ní. 3 Ní ɔku lósuná ató laláhe ku, múa ani Wíe Yesu Kristo asun blíhé pú Bulusúm atosunáhé amu imená á, 4 idesuná ání ɔhá amú dé iþi tsu. Oneyín tóto, nwéenkpanyí labúlá mvtó. Múá itedálí tsu mótó gyí ɔnsípe, itré, isia pú agywun laláhe. 5 Asún ání imedéhián iþi nwéen ahá ánfí odu bvténatí gyí. Amú agywun lawú, bvtamablí ɔnɔkwali. Amú odu butosúsú ání Bulusúm igyi ɔkpa kuá fótsvn mósú nyá iþi.

6 Labi kpónkpontí bu Bulusúmtó ní tóá anibú yaí legyi ani ansí. 7 Tsúfé anumópu tóto ba ɔyítá, anuméetalí pú tóto tóto é nátí. 8 Mú su ní anibú atogyihe pú ató didáhé a, mliha mó kpán igyi ani ansí. 9 Ahá ání bvtékleá bonyáá ató á, ibwébwéébwé bvtékpá wíe isóki pú ayibitó. Amú mimlala tekpá amú yówie iþi tsin múa lalahetó, hí amú. 10 Tsúfé kóbadwe tópú lalahé kugyíku ba. Mú ɔma aku bagya alu, bafwí dalí hógyi amvtó, ilahá amú bude awirehó tsotscootsó gyí ní.

Paulo Asún Tráhe

11 Timoteo, fu mó á, Bulu ɔha fugyi. Mú su ha íni aná iwa ifó fú wá. Hie fú iþi, afubwé tóá iða ɔkpa. Bo mbódí

afuha yilébwé, Bulusúm, hógyi, ɔdwé, kluña pú iwlásibá itsía fútó. ¹²Kó hógyi ikó wankláán ámu. Fú ibí bédá nkpa ámóú itamatá, Bulu obékie aní mó ɔma amu. Nkpa ánftí sú Bulu léti fú ní. Mú su fobwií ɔnó ahá tsotsɔtsɔ ansító, gyi fú hógyi iwlí adánsié ní. ¹³Nlí Bulu, ogyi tógyító nkpa Ḍhapú mva Kristo Yesuá olegyi iwlí adánsié wankláán Pontio Pilato ansító, nde fú hié, ¹⁴mbéé, fukíta mbla ánftí féétó wankláán. Mási móttó kpéfun ekeá aní Wíe Yesu Kristo ɔbélé iwlí ɔwan. ¹⁵Bulu ɔkukúnú ɔkvle amu ilehián ání abékanfú. Mu nkule pé gyí Otúmípu, awié féétó Owíe. Mu ɔbélé Kristo súná bré wankláán ámóú mu onutó ɔlehie yáí ámu. ¹⁶Mu nkule pé tamawú, otsie ɔwankíkpá ání ɔhaa tamatálí kpúkpé mánta mu. ɔhaa mókúwun mu kí, ɔhaa móowun mu é ekekéeké. Mu kle gyí obú múa túmi bré féé! *Amen!

¹⁷Bla oyí ánftí iwlí anyapú fee, bwmátsu iwlí. Bumápu ansí dínká kóba anfí iméetsiá yá ánftisú. Mboún bvpúvú ansí dunka Bulusu. Mutéhá aní tógyítóá abópvnyá ansigyí oyí ánftí. ¹⁸Bla amú fee, bvpúvú amú kóba bwé yilé, amú yilébwé imoni. Busánkí ibitó abukie ató. ¹⁹Ní bvde íní bwé á, bvde atonyahé yáí há bré ámóú ibá ámu. Amú ibí bédá nkpa onutó ámu.

²⁰Timoteo, kítá itó ámóú Bulu lahá fú ámu wankláán. Asún ání ima así, imosuná Bulusúm mádalí fú ɔnó. Máwa iwlí mimlá nwéengyí ání itamasúná Bulusúmtó. Aku butowá afunu bee, asúnbi igyi. ²¹Tsúfé aku batsvn mósú sí Kristosu hógyi.

Bulu ogyíi mlí bvale.